

İŞĞALÇI ÖLKƏNİN KAPİTULYASIYA AKTINI İMZALAMASI AZƏRBAYCANIN TARİXİ ZƏFƏRİNİ RƏSMİLƏŞDİRDİ

10 noyabr bəyanatının müddəaları ölkəmizin bölgədə yeni reallıqlar yaratdığını, regionun lider dövləti statusunu daha da möhkəmləndirdiyini nümayiş etdirdi

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Dövlət başçısı İlham Əliyev 10 noyabr tarixində xalq müraciətində məsələyə münasibət bildirərək qeyd etmişdi: "Hər bir insan həтта onun üçün, ölkəsi üçün ən ağır, ən kritik vəziyyətdə özünə hörmət saxlamalıdır. Onsuz da Paşinyan bunu imzalayacaq. Biz onu məcbur etdik. Ancaq onu hansısa bağlı bir yerdə, qapalı bir yerdə, kameyalardan uzaq bir yerdə qorxaqcasına, namərcəsinə imzalayacaq. Öz xoşu ilə bunu imzalamır. Bunu - demir yumruğun hesabına imzalayır!".

Kapitulyasiya aktını hansı şəraitdə imzalanmasından asılı olmayaraq Ermənistan istənilən halda faktiki olaraq 10 noyabr axşamı rüsvayçı şəkildə məğlub olduğunu etiraf etdi. Həmin ana qədər mifik, pafos dolu açıqlamaların olmayan kölgəsinə sığınan və "qələbə" iddiaları səsləndirən erməni rəsmiləri artıq çarənin tükəndiyini görüb, bütün dünya qarşısında acizliklərini etiraf etməli oldular.

Ermənistanın imzaladığı kapitulyasiya aktı dövlət başçımız cənab İlham Əliyevin sərkərdəlik məharəti ilə döyüş meydanlarında qazarılan parlaq qələbənin siyasi müstəvidəki davamı idi. Müzəffər komandan kimi cənab Prezidentin imzaladığı 10 noyabr bəyanatında Azərbaycan bütün şərtlərini ermənilərə diktə etməyə nail oldu. Ermənistan tərəfi Kəlbəcər, Laçın və Ağdam kimi strateji əhəmiyyətli rayonları bir güllə atmadan Azərbaycana təhvil verdi.

Kapitulyasiya məfhumunun mahiyyətinə nəzər saldıqda deyə bilərik ki, bu termin (latın dilində "capitulare", yeni məlum bəndlərə əsasən razılığa gəlmək sözündən əmələ gəlib. Müqavimətin kəsilməsi və silahlı qüvvələrin qarşı tərəfə təslim olması mənasını daşıyır. Kapitulyasiyanın konkret şərtləri döyüşən tərəflərin rəhbərləri arasın-

dakı danışıqlarda müəyyən edilə bilər. Kapitulyasiya zamanı düşmənin hərbi əmlakı qalib gəlmiş tərəfə keçir, silahlı qüvvələrin şəxsi heyəti isə silahsızlaşdırılır və əsir götürülür. Kapitulyasiyanın danışıqsız yolu ilə baş verməsi də mümkündür. Bu zaman kapitulyasiya aktı qalib gəlmiş tərəfin irəli sürdüyü şərtlər əsasında, məğlub edilmiş tərəfin nümayəndələri tərəfindən imzalanır. Buna misal olaraq, İkinci Dünya müharibəsinin sonunda Almaniya və Yaponiya tərəfindən danışıqsız kapitulyasiya sənədləri imzalanması göstərilə bilər.

Siyasi arenada cənab İlham Əliyevin şəxsinə qazarılan bu tarixi Zəfər qonşu bədnam dövlətin işğalçılıq siyasətinə, erməni separatizminə, terroruna ən ağır zərbəni vurdu. Kapitulyasiya aktı Ermənistan dövlətinin tarixində ağır və silinməz izlər qoydu. Hər şeydən əvvəl, bu dövlətin Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyasətinə layiqli cavab verildi və düşmən ən sərt şəkildə cəzalandırıldı. Tarixi ədaləti bərpa edən dövlətimiz Ermənistanın özü ilə bağlı formalaşdırdığı bir çox saxta mifləri dağıtdı.

Ermənilər gördülər ki, "məğlubedilməz erməni ordusu", "ölmez erməni ruhu" kimi miflər puç oldu. Onların ordusu nəinki məğlub oldu, həтта sözün əsl mənasında, bu işğalçı ordunun varlığına belə son qoyuldu. Kapitulyasiya aktı ilə ermənilər həmçinin Azərbaycanın regionda formalaşdırdığı yeni reallıqlara qarşı müqavimət göstərmək iqtidarında olmadıqlarını bəyan etdilər.

Azərbaycan lideri müharibə dövründə dəfələrlə Ermənistanın torpaqlarımızdan çıxması ilə bağlı tarix verməsi şərtlə döyüşlərə son qoyulacağını açıqladı. Lakin ermənilərin əsirinə çevrildikləri mənfur ideyalar, separatçıların ehtirasları, saxta "qələbə" təbliğatının işfə

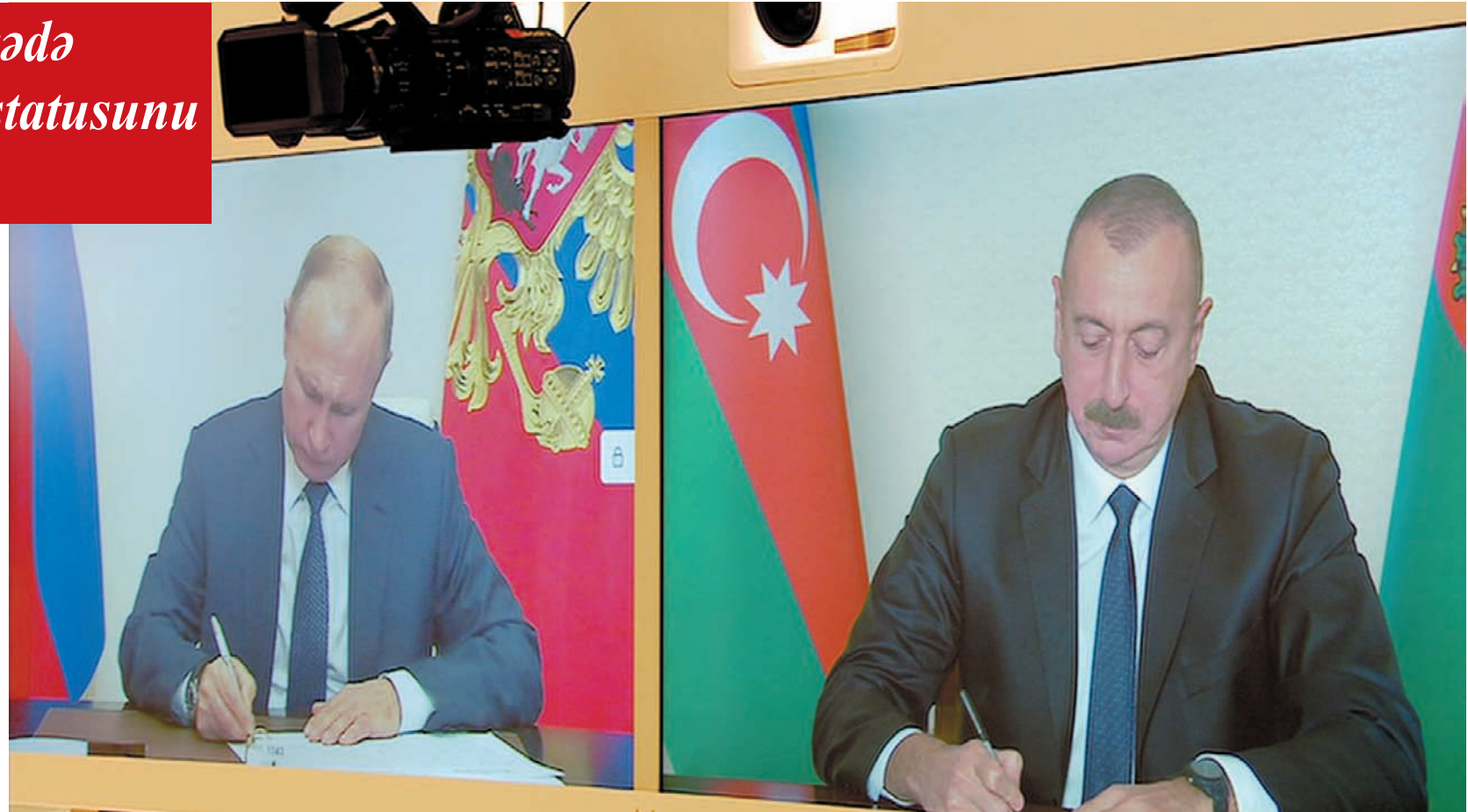
olunması ilə ortaya çıxma biləcək təhlükələrdən qorxu Ermənistan rəhbərliyinin bu təkliflə razılaşması ilə nəticələndi. Bu isə Ermənistan üçün fəlakət, ordusu üçün sona çevrildi. Azərbaycan tərəfi dövlət başçısının da haqlı olaraq dediyi kimi, Ermənistanı kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur etdi.

Cəbrayıl, Füzulidə, Zəngilanda, Qubadlıda, Şuşada düşməne qan udduran igid hərbcilərimiz Ermənistan rəhbərliyini danılmaz fakt qarşısında qoydu. Onlar anladılar ki, qapıldıqları eyforiyanın sonu yetişib. Artıq Azərbaycan ordusu tarixi ədaləti bərpa edib, düşməni öz torpaqlarından əbədi olaraq təmizləyib. Artıq Qarabağda və Şərqi Zəngəzurd erməni separatizminə yer qalmayıb, Azərbaycan ordusu bu ərazilərə sülh və əmin-amanlıq bəxş edib.

Erməni tərəfinin illərlə davam edən talançılıq və vandalizm aktlarına nöqtə qoyulub. Artıq torpaqların əsl sahibləri geri dönüb. Qarabağı, Şərqi Zəngəzuru viran qoyan erməni ordusu Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin rəşadəti qarşısında duruş gətirə bilməyib birbaşa gəldiyi yerə qədər qaçmalı olub.

Kapitulyasiya aktında yer alan bəndlər sırasında Zəngəzur dəhlizinin yaradılması istər Azərbaycan, istərsə də region ölkələri üçün xüsusi önəm daşıyır.

Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı məsələ bu gün diqqət mərkəzindədir və ən həssas mövzu olmaqla həm Azərbaycanın, həm də region dövlətlərinin də maraq dairəsindədir. Kommunikasiyaların açılmasının və mövcudluğunun iqtisadi əlaqələrin, əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsi baxımından çox əhəmiyyətli olması günün reallığıdır və məhz buna görə də prioritet olaraq qalır. Atılan əməli addımlar da təsdiq edir ki, dövlətimiz bu dəhlizin açılmasında israrlıdır və bu proses



qarşısalmazdır. Buna misal olaraq, Valday Beynəlxalq Diskusiya Klubunun plenar iclasında Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin sözlərini qeyd etmək olar. Rusiyanın dövlət başçısı qeyd edib ki, Azərbaycan SSRİ dövründə mövcud olan və Ermənistan ərazisindən Naxçıvanla əlaqənin bərpasında maraqlıdır, hansı ki, bu, Bakı üçün prioritet məsələdir. Bu o deməkdir ki, Putinin fikirləri birmənalıdır. Həmçinin aydın olur ki, Rusiya tərəfi Azərbaycanın Naxçıvanla əlaqələrini bərpa etməsində israrlı və qərarlı olmasını yaxşı bilir, həтта bunun qarşısalmaz olduğunu da əmindir. Rusiya Prezidentinin dedikləri onun bu məsələdə Azərbaycanın haqlı olduğu qənaətinə gəldiyini təsdiqləyir. Rusiya liderinin Zəngəzur dəhlizinin açılışında maraqlı olduğu hər nitqində özünü göstərir. Bir sözlə, rəsmi Moskvanın mövqeyi bəllidir və heç də ermənilər, Ermənistan tərəfi Zəngəzur dəhlizinin açılmasına mane olmaq üçün Rusiyadan dəstək göz-

ləyə bilməzlər və buna ümidləri də qalmayıb.

Rusiya tərəfi bu əminliklə yanaşı, eyni zamanda sözügedən dəhlizin əhəmiyyətini də nəzərə alır. Bu dəhlizin regionda kommunikasiyaların işə düşməsi üçün vacib olduğuna da şübhə edilmir. Rəsmi Moskvanın Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı mövqeyi birmənalıdır və bunu rəsmilərin çıxışlarında da müşahidə etmək olur. Yəni, dəhlizin açılmasına rusların tərəfdar olduqlarını Rusiyanın rəsmi şəxsləri müxtəlif səviyyələrdə açıq-aşkar bildirirlər.

Bununla yanaşı, nəzərə almaq lazımdır ki, qardaş Türkiyə bu məsələnin həllində nəinki maraqlıdır, hər an Azərbaycanın yanındadır və mövqələrini dəstəkləyir. Türkiyə liderinin vaxtaşırı Qarabağa edilən səfərləri qardaş ölkənin hər zaman Azərbaycanın yanında olduğunu işarə, region dövlətləri üçün strateji əməkdaşlığı haqqında bir mesajdır. Məsələn, cənab Ərdoğanın Füzuli Beynəlxalq Hava Limanının açılışında iştirakı və orada səslən-

diriyi fikirlər də açıq-aydın göstərir ki, qardaş ölkə öz strateji müttəfiqini hərtərəfli dəstəkləyir.

Qıssası, Zəngəzur dəhlizinin açılması, mövcudluğu ilə bağlı narazılıq bildirmək üçün kiminsə hansısa bir əsası qalmır. Nə blokada olan Ermənistan, nə bu vaxta qədər bu işğalçı ölkəni dəstəkləyən güclər sözügedən prosesin qarşısını almaq iqtidarında deyil, Qardaş Türkiyə də həmişəki kimi, Azərbaycanın yanındadır, ölkəmizin bütün layihələrini dəstəkləyir, strateji əməkdaşlığımız günü-gündən daha da artır və gələcəkdə bundan da yaxın münasibətlərin olacağına zərrə qədər şübhə yoxdur. Hər iki ölkənin liderinə Füzuli Beynəlxalq Hava Limanının açılışı zamanı simvolik açarların təqdim olunması da təsdiq edir ki, bölgədə olan bütün kilidlərin açarı ancaq iki qardaş ölkədədir. Bütün bunlar da onu deməyə əsas verir ki, Zəngəzur dəhlizinin açılması məsələsinə mane olacaq qüvvə yoxdur və bu dəhliz salınacaq. Həтта burada av-

tomobil yolunun təməlinin qoyulması belə təsdiq etdi ki, Zəngəzur dəhlizi addım-addım gerçəkləşir.

Hər bir Azərbaycan vətəndaşı üçün 2020-ci ilin 10 noyabr günü mütləq zəfərdir, vəhdət və həmrəyliyin zülm üzərində parlaq qələbəsi kimi xarakterizə olunur. Bu gün erməni tərəfi üçün separatçı ideyaların süqutu, miflərin darmadağın olması və məğlubiyətin etirafı gündür. Müdrik dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan 44 günlük müharibədə cəbhədə və siyasi arenada mütləq qalibyyət qazanıb, Ermənistan isə aciz kapitulyant adını əbədi olaraq haqq edib. 10 noyabr üzərindən illər keçsə də, həmin gün Azərbaycanın şanlı tarixində mühüm mərhələ olaraq qalacaq. Bu tarix erməni faşistlərinin rüsvayçılıqla darmadağın edildiyi, bizim haqq mübarizəmizin isə böyük Zəfərlə başa çatdığı əlamətdar gün kimi nəsillərin yaddaşlarında yer alacaq.

Emin QASIMOV,
"Respublika".